

Nacional

Aragonès veu l'acord català pel plebiscit aquest 2023

Es dona un any per tancar una proposta de referèndum que es pugui homologar internacionalment



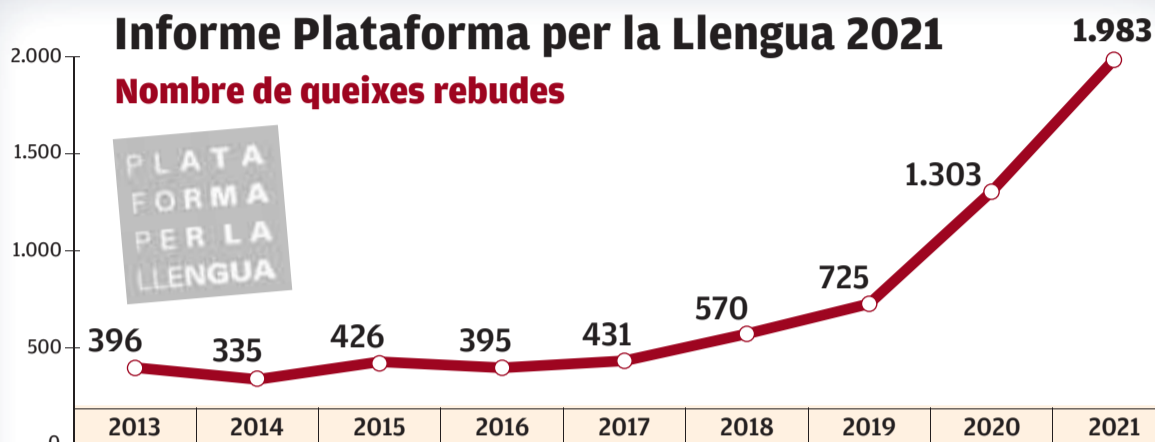
Un home mata la seva parella de 88 anys a casa seva

Va ser detingut pels Mossos després que ell mateix truqués al 112

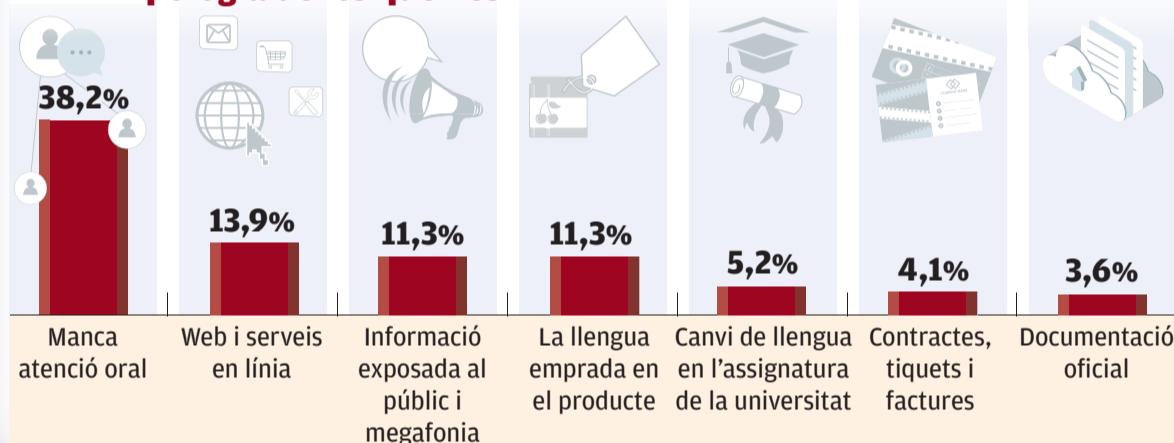
#CATALUNYALLIBERTAT

Informe Plataforma per la Llengua 2021

Nombre de queixes rebudes



Tipologia de les queixes



EL PUNT AVUI



Queixes lingüístiques a

FET • L'informe anual de la Plataforma per la Llengua registra el doble de reclamacions que l'any passat **MÉS** • El 60,3% de les vulneracions del dret dels catalanoparlants a usar el català infringeixen la llei **ALERTA** • El sector públic, el més malparat

Emma Anso
BARCELONA

Nou toc d'alerta per la salut del català. L'informe anual sobre queixes lingüístiques, que elabora la Plataforma per la Llengua cada any, continua registrant un augment del nombre de reclamacions: més del doble que l'any passat, i la majoria tenen a veure amb la falta d'ús del català en l'atenció oral i escrita que reben dels serveis públics. A més a més, el 75% d'aquestes discriminacions que es denuncien són per fets il·legals.

Coincidint amb la commemoració del 25è aniversari de la Declaració Universal dels Drets Lingüístics,

que protegeix les llengües minoritzades, l'entitat va presentar l'informe, en què any rere any, des del 2016, augmenta el nombre de queixes lingüístiques per vulneració del dret a emprar el català en la comunicació diària. L'últim informe no n'és una excepció, ben al contrari. Aquest any van registrar un 52,2% més de queixes i, si es retrocedeix als registres del 2016, la pujada és enorme, un 402% més. Però, a més a més, les queixes relacionades amb el sector públic marquen un pic i arriben al 44,6%, quan en anys anteriors representaven entre el 30% i el 40% de les queixes totals. Retrocedeix l'ús del català? O la

Les xifres

91

per cent de les queixes s'han registrat a Catalunya malgrat que l'informe engloba tots els territoris de parla catalana.

gent està més sensibilitzada per l'ús de la llengua i, per tant, denuncia més?

Aquest 2023 pertoca a la Generalitat elaborar, a través de l'Idescat, l'enquesta quinquennal d'usos lingüístics de la població, que donarà un encertat diagnòstic de la salut del català. En espera d'aquestes dades, i d'acord amb el

61,1

per cent de les queixes en el sector públic les lideren els àmbits de salut i educació (concretament, universitats).

resultat d'aquest nou informe de la Plataforma per la Llengua, els autors indiquen que aquest augment del nombre de queixes també estaria motivat per un coneixement més gran del servei d'atenció de què disposa l'entitat, que ofereix assessorament jurídic als catalanoparlants que volen denunciar vul-

La data

2023

A través de l'Idescat, la Generalitat ha d'elaborar l'enquesta quinquennal d'usos lingüístics de la població.

neracions de drets lingüístics, mancances en les polítiques de normalització o males pràctiques lingüístiques. També gestiona denúncies, representa els interessats i impulsa campanyes de denúncia pública. Sigui quina sigui la raó, el fet és que durant el 2021 es van rebre 1.983 queixes, un 52,2% més respec-

te a les 1.303 del 2020. A tall d'exemple, el 2016 es van comptabilitzar 392 reclamacions. Aquest augment indica que, per a moltes persones, la situació de la llengua encara és lluny de ser la desitjable i que la normalització lingüística encara té molta feina a fer. De fet, la majoria de queixes tenen a veure, precisament, amb un incompliment dels paràmetres legals.

No es compleix la llei

"Molts ciutadans denuncien que tenen dificultats per fer servir el català amb normalitat, que els seus drets lingüístics no són sempre respectats i que el català no té el reconeixement que mereix."

L'APUNT

Tolerància zero amb tots els masclismes

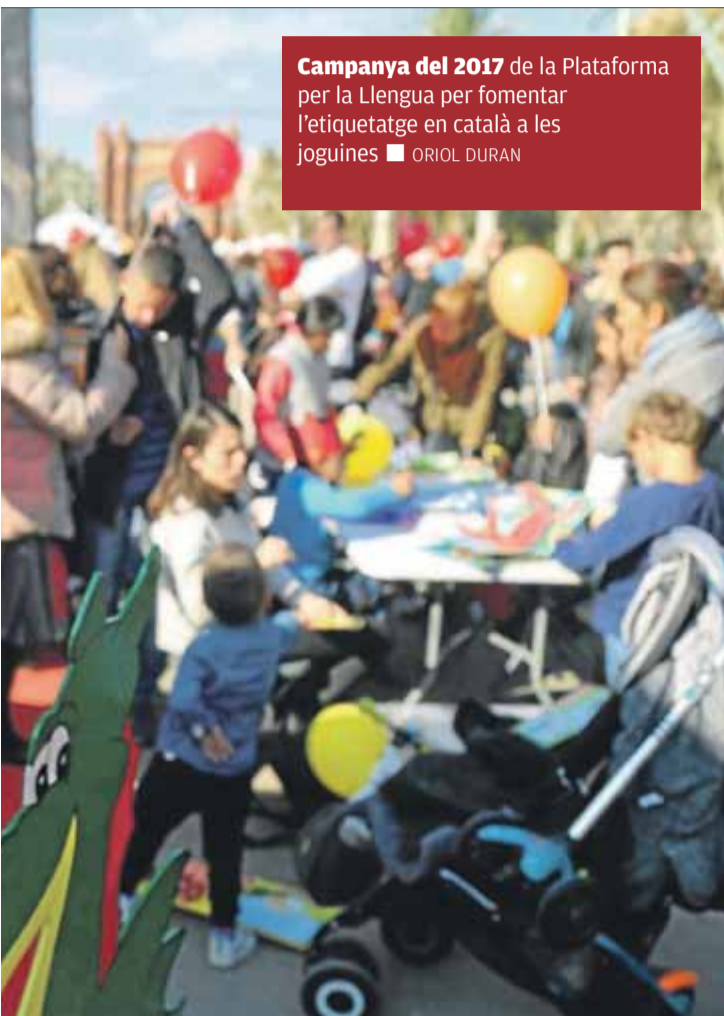
Virtudes Pérez

Amb l'assassinat ahir d'una dona de 88 anys a mans de la seva parella a Santa Perpètua ja són 12 les dones mortes per violència masclista aquest any a Catalunya. En l'última dècada, el balanç de víctimes ha estat de 120. Malgrat les mesures preventives i les accions institucionals, la violència cap a les dones continua. Aquest any 2022 els Mossos han registrat un 13,3%

més de denúncies que durant tot l'any 2021. Han estat gairebé 13.000 procediments, la xifra més alta des de l'any 2013. I el Clínic, el centre de referència en l'atenció de les agressions sexuals, també ha atès un 51% més de casos que en tot l'any anterior. Són xifres alarmants que ens haurien d'alertar per no tolerar ni el més petit dels micromasclismes.



Campanya del 2017 de la Plataforma per la Llengua per fomentar l'etiquetatge en català a les joguines ■ ORIOL DURAN



El Parlament demana que els assistents de veu per a cecs incorporin el català

La Plataforma per la Llengua també aconsegueix que les Corts Valencianes aprovin la llei de consum, que amplia els drets lingüístics dels consumidors

E.A.
BARCELONA

La Plataforma per la Llengua tanca l'any amb dues fites aconseguides de moment en l'àmbit legislatiu: català en els dispositius de veu de les persones cegues i la llei de consum al País Valencià, que amplia els drets lingüístics dels valencians. Ara caldrà voluntat política i ciutadana.

En l'últim ple de l'any, el Parlament, amb el suport de tota la cambra menys Vox, va reclamar al govern que impulsés mesures per garantir a les persones cegues el dret que els assistents de veu dels telèfons mòbils i altres dispositius tecnològics incorporin la llengua catalana i l'aranesa. La petició forma part d'un pla interdepartamental per vetllar pels drets lingüístics de les persones cegues catalanoparlants. Entre les accions que va demanar l'hemicicle, hi ha traslladar a les empreses desenvolupadores de dispositius intel·ligents el "greuge" que suposa per als cecs catalanoparlants la "insuficient" presència del català en els sistemes de veu i lectura de pantalla, i sol·licitar la incorporació del català en el mínim temps possible.

"Imaginïn agafar el seu telèfon mòbil, ordinador o tauleta i no poder utilitzar-lo. Això és el que ens passa a les persones cegues catalanoparlants", argumentava l'exdiputat de CDC Josep Maria Llop Rigol, que va ser convidat al Parlament per intervenir com a testimoni extern. L'exdiputat va parlar des del faristol



Una de les votacions exercides en l'últim ple al Parlament ■ ACN

Les frases

"Com a persones cegues que vivim a Catalunya, hem de poder llegir i gaudir de la literatura, o poder treballar correctament"

"Sofrim el risc de fer-ho tot malament, perquè la majoria de sintetitzadors de veu no saben llegir-lo"

Josep Maria Llop
EXDIPUTAT DEL PARLAMENT

acompanyat del seu gos pigall per exposar que la presència del català i l'aranesa en aquests sistemes és "gairebé inexistent". "Com a persones cegues que vivim a Catalunya, hem de poder llegir i gaudir de la literatura, o poder treballar correctament." Tanmateix, en la realitat succeeix el contrari, hi

afegia Llop. "Sofrim el risc de fer-ho molt malament, perquè la majoria de sintetitzadors de veu no saben llegir-lo bé i no entenem les paraules que sentim", explicava.

D'altra banda, les Corts Valencianes van aprovar les esmenes a la llei de consum presentades pel PSPV, Compromís i Uni-

des Podem i que fixen, per primer cop, que els consumidors no poden ser discriminats per raó de llengua i que les administracions han de protegir els drets lingüístics i vetllar perquè les empreses prestatàries de serveis també els garanteixin.

El nou text, que es va presentar en el marc de l'aprovació dels pressupostos a les Corts, tipifica per primera vegada un règim de sancions per la vulneració genèrica dels drets lingüístics dels consumidors i per la denegació d'un servei per raó de llengua. Per primer cop, es regula la llei i s'hi inclouen les discriminacions per raó de llengua. ■

l'alça

ment o l'estatus que seria d'esperar" en els territoris de parla catalana. Segons l'informe, sis de cada deu queixes rebudes van ser per fets que contravenien la legislació vigent, una proporció en línia amb la dels anys anteriors. En el cas del sector públic, la proporció de queixes rela-

l'ús del castellà. A més, el Tribunal Constitucional ja va deixar establert que el coneixement de les altres llengües no pot ser requerit de manera generalitzada ni equivalent, la qual cosa crea un terreny de joc desfavorable al català tant en el sector públic com en el privat.

Educació, amb un especial increment en les universitats, així com els mitjans públics i la sanitat, són els àmbits de l'administració pública que en surten més malparats. En el camp privat, la llista de queixes l'encapçalen empreses com ara TripAdvisor i Adeslas. I, tot i l'extensió dels territoris de parla catalana, el 91% de les queixes s'han registrat a Catalunya —arriben a un 91,8%—, i aquí, la comarca del Barcelonès concentra el 45,3% de les queixes. ■

L'entitat alerta que el procés de normalització no s'ha acabat

cionades amb fets il·legals va ser encara més gran: un 75%. Així, els autors de l'informe consideren "que les normes específiques de protecció del català no són plenament efectives" en un context en el qual la Constitució "privilegia"

VOL VIURE EN
#CATALUNYALLIBERTAT

Aragonès fixa l'acord català pel referèndum aquest 2023

■ Es dona un any per tancar una proposta de votació homologable internacionalment i inclusiva per a tots els catalans ■ Demana responsabilitat a Junts i el PSC per tenir el pressupost més social en anys

Xavier Miró
BARCELONA

El president Pere Aragonès vol tancar aquest 2023 un "gran acord" entre les forces polítiques i la societat civil catalana sobre el referèndum d'autodeterminació. Sense parlar explícitament d'acord ampli que vagi més enllà de l'independentisme i el sobiranisme, el discurs de Nadal del president de la Generalitat deixa clar que ha d'incloure "totes les parts" perquè "tothom n'accepti el resultat". És la seva proposta d'acord de claredat, manllevant la terminologia de la llei aplicable al cas del Quebec, on la Cambra dels Comuns del Canadà accepta el dret a la independència del territori francòfon, però reserva per al govern canadenc l'autorització de la pregunta i l'establiment del percentatge de vot favorable a la independència que consideri suficient per acceptar-lo com a majoritari i vinculant —evidentment, la tria per part d'ERC del terme canadenc *acord de claredat* no es refereix tant al calc de la fórmula com al "camí democràtic", no unilateral, i acceptat per les parts catalana i espanyola.

A diferència del referèndum català de l'1-O del 2017, la nova proposta de plebiscit hauria de ser "explicable i homologable internacionalment" i acceptable per la majoria de forces polítiques i socials, també les no independentistes que es van negar a participar en la votació de fa cinc anys. Que sigui homologable internacionalment



Aragonès, a la Sala de Llevant de la Biblioteca Nacional, davant les estanteries de literatura catalana ■ ARNAU CARBONELL

ment i acceptable per "totes les parts" a Catalunya suposa, per Aragonès, acordar una "proposta de país" que ofereixi tota la força i "tota la legitimitat interna" per defensar-la davant del govern de l'Estat espanyol. En la mateixa línia, el president deixa clar que també és responsabilitat de l'Estat pactar aquest "camí democràtic" perquè els ciutadans de Catalunya puguin decidir el seu futur polític votant. Un camí, conclouia, "on molts volem decidir i decidirem independència".

Diàleg fructífer

De fet, Aragonès defensa la validesa del diàleg i la negociació bilateral amb l'Estat perquè "comença a aportar els seus fruits" i

Defensa de la gestió contra la covid i econòmica

El president va voler defensar la gestió del 2022, que considera que ha permès capgirar la pandèmia de la covid, deixar enrere totes les restriccions i recuperar l'economia. I va atribuir l'èxit a l'avenç de la ciència i a la dedicació de tots els servidors i servidores públics, "especialment de tot el sector sanitari i assistencial, a qui devem, com a societat, un enorme agraïment".

posa els exemples de la derogació en el Codi Penal del delictes de sedició i la modificació del de malversació: "Es va dir que era impossible derogar la sedició, es va dir que era impossible modificar el delicte

Aragonès també va voler destacar els aspectes positius de l'economia i va posar com a exemples de la recuperació que "avança" la creació d'ocupació, el rècord sostingut d'exportacions i, sobretot, "els successius anuncis de noves inversions estrangeres". Perquè aquesta aposta inversora d'empreses multinacionals és, segons ell, "un clar exemple de com l'economia internacional confia en el potencial de Catalunya, en els actius del país, en l'experiència, en la capacitat d'innovació i de resiliència i en tot el talent i creativitat que hi ha a la societat catalana". El president va posar com a exemples de gestió del seu govern el reforçament dels serveis públics, la millora del bo social tèrmic i la gratuïtat de l'I2 (antic P2) en l'educació.

te de malversació." El president recorda que la sedició ja no existeix i "s'han limitat bona part dels aspectes de la malversació" que van permetre als jutges del Suprem condemnar líders polítics i socials

per l'organització del referèndum de l'1-O "manipulant la llei vigent".

Pressupost necessari

En el discurs del president, pronunciat des de la Sala de Llevant de la Bi-

blioteca Nacional de Catalunya, Aragonès demana implícitament a Junts per Catalunya i al PSC responsabilitat per aprovar un pressupost que suposa, segons ell, "un dels avenços socials més importants dels últims anys", perquè actualitza totes les prestacions socials de la Generalitat després de dotze anys de congelació, perquè "reforça amb 1.000 milions d'euros el sistema de salut", especialment l'atenció primària, i perquè fa "una clara aposta per la formació professional".

Després de recordar que el pressupost ha estat, per primera vegada, acordat amb sindicats i patronals i ha rebut el suport explícit del tercer sector, els sindicats agraris i les principals entitats del món de la cultura, Aragonès adverteix que "només cal voluntat política" per aprovar-lo i demana "als grups parlamentaris amb qui encara no ha estat possible arribar a un acord responsabilitat envers la ciutadania i que no demorin més la seva decisió".

Consens pel català

En aquest sentit, el president de la Generalitat posa com a exemple del "consens de país imprescindible" que ha de fer possible aprovar els comptes la nova llei del català a l'escola, que va rebre el vistiplau del PSC, ERC, JxCat i En Comú Podem (ECP) —avui els pressupostos només tenen el sí d'ECP—. Aragonès considera que la nova llei del català fa "avançar de nou la llengua catalana" i marca "en bona part el camí a seguir" per a futurs consensos de país.

El president ha triat la Biblioteca Nacional com a "peça fonamental" de la cultura i la nació, i la Sala de Llevant, pel fet de formar part de la nau més antiga de l'hospital medieval de la Santa Creu, mostra representativa del gòtic civil català. El discurs el feia davant les estanteries de literatura catalana. ■

Les frases

“Cal trobar una solució a la incapacitat de l'Estat de donar resposta a l'àmplia majoria de ciutadans i ciutadanes [...]”

“[...] que volen decidir [...] lliurement [...] el futur democràtic del país. I on molts volem decidir i decidirem independència”

“La Generalitat impulsarà un debat [...] per visibilitzar un acord entre nosaltres [...]”

“[...] sobre quan Catalunya ha de poder tornar a exercir el dret a decidir, en quines condicions s'ha de tornar a votar [...]”

“[...] perquè aquesta vegada totes les parts s'hi sentin incloses i tothom n'accepti el resultat”

“Un gran acord que sigui explicable i homologable en clau internacional i que sigui escrupolosament democràtic”